

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет іноземної філології

Кафедра практики англійської мови

ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра іноземних мов

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ”

Кафедра індосвропейських мов

***“Сучасні проблеми германського та романського
мовознавства”***

Матеріали

***Міжнародної науково-практичної
конференції***

Рівне

2016

ББК 81.0
С 91
УДК 81

Сучасні проблеми германського та романського мовознавства: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 15 квітня 2016 року, Рівне. – 510, [2]с.

До збірника увійшли матеріали Міжнародної науково-практичної конференції “Сучасні проблеми германського та романського мовознавства”, присвячені актуальним напрямкам досліджень у галузі філології та методики викладання мов.

Матеріали збірника можуть бути корисними для науковців, дослідників, лінгвістів, аспірантів, пошукувачів, викладачів та студентів вищих мовних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Михальчук Наталія Олександрівна – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практики англійської мови (Рівненський державний гуманітарний університет).

Заступник головного редактора:

Бігунова Світозара Анатоліївна – кандидат психологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, ректор Рівненського державного гуманітарного університету

Ніколайчук Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор, декан факультету іноземної філології (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ковальчук Інна В'ячеславівна – кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри індоєвропейських мов (Національний університет “Острозька академія”);

Губіна Алла Михайлівна – кандидат психологічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри іноземних мов (Луцький національний технічний університет);

Воробйова Людмила Михайлівна – кандидат філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Калініченко Михайло Михайлович – кандидат філологічних наук, доцент, старший судовий експерт ЛНДІСЕ (Рівненський державний гуманітарний університет)

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 3 від 31.03.2016 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

8. [Електронний ресурс] / Режим доступу:
http://en.wikipedia.org/wiki/Outline_of_culture#Sociology_of_culture

9. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.ukrlib.com.ua/encycl/techii/index.php>

Світлана Замашина

м. Рівне

ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ І ДЕЯКІ ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ

Необхідність вивчення труднощів міжнародного спілкування спричинюється умовами глобалізації і тісних міжкультурних зв'язків. Тому слушно зупинитися на деяких проблемах адекватного перекладу з української на англійську, мову міжнародного спілкування. Це питання досліджувалося низкою філологів [1; 2; 3]. Мета статті – узагальнити основні складнощі перекладу деяких слів і словосполучень англійською і українською мовами.

Різноманітність походження культур можуть спричиняти проблеми при перекладі, особливо, коли існують білі плями в семантичній картині мови, на яку здійснюється переклад. Такі явища називають **лакунами**.

Видові лакуни вказують на відсутність конкретних назв чи найменувань окремих різновидів явищ чи предметів. Так, англійські слова *clock* і *watch* є видовими лакунами для української мови, де використовується одне слово *годинник*, оскільки немає однослівних значень для наручних і настільних годинників. В англійській мові лексично не диференціюють слова *мити та прати*, а вживають узагальнююче слово *wash*. *Мити і прати* – це видові лакуни для англійської мови.

Мотивовані лакуни пояснюються відсутністю відповідного предмета чи явища в національній культурі. Так українське слово *коляда* є мотивованою лакуною для англійської мови.

Немотивовані лакуни не можуть бути пояснені відсутністю явищ чи предметів, адже відповідні їм предмети і явища в культурі існують, а слів, що їх позначають немає (*окрін, тезка*).

З погляду сприйняття часу і відображення його в мові існують відмінні позначення його періодів в англійській і українській культурах. Так, українське слово *доба* не має англійського однослівного відповідника. І навпаки, англійське слово *fortnight* перекладається на українську як період часу довжиною в два тижні; *weekend* – вечір п'ятниці, субота і неділя.

Для перекладу слова у випадку відсутності його прямого відповідника в мові, на яку робиться переклад, використовується опис.

Наприклад:

Flap – частина певного предмету, що звисає з чогось.

Toddler – дитина, яка починає ходити.

Поряд з описом для збереження національного колориту в мові використовується транслітерація: *the Vechornitsi – the evening gathering and revel of youths and maidens*.

Трапляються випадки заміни однієї реалії іншою. Відомий історичний факт появи спеціальної булли Папи Римського як дозволу на переклад слів з молитви “Отче наш” *хліб наш насущний* на ескімоську як *лососина наша щоденна*, оскільки реалія *хліб* для цього народу була незрозуміла.

Існують інші проблеми і способи відтворення семантичних лакун. Переклад завжди індивідуальний. Тому кожен автор виробляє свої шляхи донесення змісту того, що називають неперекладним у перекладі.

Розуміння іноземної мови ускладняється ще і конфліктом між культурними уявленнями різних народів про спільні, **еквівалентні** предмети і явища реальності, які мають різні конотації.

Наприклад, позначення такого загальнолюдського поняття, як колір викликає великі сумніви щодо його абсолютної лексичної відповідності у різних мовах. Так, в українській мовній картині сірий колір асоціюється з буденністю і нецікавими людьми, в Англії він уособлює благородство й

елегантність. Чорна кішка за українськими віруваннями приносить нещастя, тоді як в англійській є ознакою несподіваного щастя, тому на листівках з надписом *good luck* зображені чорні кішки.

Окреме слово кожної мови має своє властиве тільки даній мові коло сполучуваності. Англійське дієслово to pay, що означає “платити”, поєднується з такими непоєднуваними з погляду української мови словами, як attention (увага), visit (візит), compliments (компліменти). Українські сполучення висока трава, міцний чай, сильний дощ англійською звучать, як довга трава (long grass), сильний чай (strong tea), важкий дощ (heavy rain).

Слово книга на англійську перекладається як book. Але в англійській мові воно має набагато більше випадків використання, у порівнянні з англійською: a reference book – довідник; we must stick to/go by the book – потрібно дотримуватись правил. І навпаки, переклад окремого слова може не співпадати з перекладами цього слова в словосполученнях: записка – note; ділова записка – memorandum; доповідна записка – report; любовна записка – love letter. Слово закритий перекладається на англійську як closed, але у словосполученнях може мати інший переклад: закрите засідання – private meeting; закрите голосування – secret ballot; закрите приміщення – indoors.

Наведені вище приклади доводять, що для подолання міжкультурних бар'єрів у комунікації не достатньо просто запам'ятовувати окремі слова. Варто вивчати їхні природні поєднання, властиві певній мові, звертаючи особливу увагу на національно-культурний колорит мовних одиниць.

Стаття не висвітлює всіх проблем міжкультурної комунікації і шляхів їх подолання. Актуальними є питання не лише адекватного перекладу мовних знаків, але й компаративні дослідження невербальної поведінки представників різних культур.

Література:

1. Ажнюк Б.М. Англійська фразеологія у культурно-етнічному висвітленні / Б.М. Ажнюк. – К., 1989. – 136 с.

2. Василькова І. Вчимося із задоволенням та користю, або Чому французькі діти народжуються із зачіскою, англійські – з ложкою, а українські – в сорочці / І. Василькова // Іноземні мови в навчальних закладах. – 2005. – №1. – С.84-101.
3. Полюжин М.М. Теорія і практика перекладу з англійської на українську / М. М. Полюжин, Н. М. Максимчук, Л. Ф. Омельченко. – К.: УМК ВО, 1991. – 96 с.
4. Солодка А. Через мову до розуміння культури (З досвіду використання лінгвокультурології у полікультурному вихованні учнів старшої школи) / А. Солодка // Іноземні мови в навчальних закладах. – 2004. – №1. – С. 146-153.
5. Брагина А.А. Лексика языка и культура страны: Изучение лексики в лингвострановедческом аспекте / А.А. Брагина. – М.: Рус. яз., 1981. – 177 с.
6. Верещагин Е.М., Костомаров В.Г. Язык и культура / Е. М. Верещагин, В.Г. Костомаров. – М.: Индрик, 2005. – 1308 с.
7. Власов С., Флорин С. Непереводимое в переводе / С. Власов, С. Флорин. – М.: Международные отношения, 1980. – 343 с.

Kindrat Nataliya

Rivne

LANGUAGE AND GENDER

How do language and gender interact? What are the differences between male and female speech? This problem has been investigated by many linguists. Robin Lakoff was a pioneer in the field of language and gender. A Harvard graduate in linguistics, she published her first article on gender and language in 1973. Her central thesis was that there was a “language of women” which could be identified with nine features. Later after a large debate of hundreds of scholars the number of

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

Воробйова Л. М.

Коментар до художнього твору в контексті міжкультурної комунікації 9

Кочубей О. С.

Основні риси поняття «міжкультурна компетенція»
в структурі перекладацької компетентності 15

Самборська І. М.

Внутрення форма и мотивированность производного слова 20

Войтенко І. Г.

Роль географічних стереотипів у англомовному
політичному дискурсі 25

Ступчик З. Р.

Підприємливість як засіб активізації розвитку міжкультурної
комунікації учнів на уроках англійської мови 29

Денисова С. П., Кузьмич О. В., Ніколаєва І. А.

Способи вираження інтенції звинувачення 33

Верьовкіна О. Є., Опанасик А. В.

Комунікативні інтенції в американському дискурсі 36

СЕКЦІЯ 2. ТРАДИЦІЙНІ ТА НОВІТНІ АСПЕКТИ ЛІНГВІСТИЧНИХ ТА ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Калиниченко М. М.

Загублений острів Германа Мелвілла 42

Воробйова І. А.

До проблеми передачі стилістично забарвленої лексики в перекладах
роману Т. Пратчетта “Правда” 46

Джава І. О.

Funktion des Zitats in Plenzdorfs „Die neuen Leiden des jungen W.“ 58

Фрідріх А. В.

Особливості семантики англійських онімів у творах Агати Крісті 63

Бєлова С. А.

Проектна методика як засіб формування креативних
здібностей особистості у творчій спадщині Г. Шаррельмана 80

Ярута Н. П.

Сучасна популярна біографія Заходу: виникнення
та тенденції розвитку 87

Пантілеєнко К. С.

Вплив ментальності на мовну репрезентацію концепту «життя»
в романі сучасної письменниці М. Матіос 93

Касаткіна-Кубишкіна О. В. Соціолінгвістичні та синтактико-стилістичні особливості рекламних текстів	97
Вовчук Н. І. Словообразовательные микрополя неолексем в русской поэзии конца XX века	103
Бігунов Д. О. Особливості дефініції терміну “мовленнєвий конфлікт”	108
Івашкевич Е. Е. The Ways of the Explication of Colloquial and Everyday Vocabulary in the Translation of the Novel “The Catcher in the Rye” by Jerome David Salinger	113
Афанас’єва Л. В. Лексико – семантичне поле як лінгвістичне поняття.....	115
Зубілевич М. І., Бігунова С. А. Поняття гендеру як елементу сучасного наукового знання (британський досвід).....	120
Романюк С. К. Рекламний дискурс: підходи до визначення, співвідношення з суміжними поняттями.....	126

СЕКЦІЯ 3. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Кватоуз Лейла (Abu Qatousah Laila) The Challenge of Reading in L2	132
Божок О. С. Мовна компетентність у координатах підготовки вчителя іноземних мов (англійська).....	135
Перерва К. М. Applications of network technologies in English teaching	144
Гронь Л. В. Переказ іншомовного тексту як методична проблема.....	147
Лук’янчук М. В. Формування та розвиток творчих здібностей молодших школярів у змісті предмета «Іноземна мова».....	153
Бердичевська І. В. Формування полікультурної компетентності студентів засобами іноземної мови.....	162
Судима Т. М. Застосування комунікативних методик у викладанні граматики англійської мови.....	178
Антоненко Н. Є. Використання інтерактивних технологій у процесі навчання іншомовного мовленнєвого спілкування.....	182

Якимчук Н. О. Innovative Technologies in Learning and Teaching English	187
Федоришин О. П. Технологія застосування кооперативного навчання на заняттях з іноземної мови у вищій школі	191
Богатирчук Л. М. Sprichwörter im Deutschunterricht	199
Чапюк Ю. С., Завіднюк К. В. Підготовка майбутнього вчителя до розвитку творчого мислення молодших школярів засобами іноземної мови	203
Джава Н. А. Zehn Merkmale guten Unterrichts	207
Антюхова Н. І. Структурна модель творчого потенціалу майбутнього вчителя іноземних мов	210
Сичук А. С. Bringing Up Responsible Citizens at the English Lessons	219
Пивоварчук Т. О. Didaktisch-methodische Prinzipien des Fremdsprachenunterrichts	224
Денисова Л. П., Кузьмич О. В. Нетрадиційні методики викладання іноземних мов	227
Бігунова С. А., Зубілевич М. І. Вплив компонентів культури на процес культурологічно зорієнтованого навчання іноземної мови	233
Ніколаєва І. А. Полікультурне виховання та вплив гендеру на процес спілкування іноземною мовою	237
Бойко Н. Г., Конопльова Ю. О. Роль і місце патріотичного виховання в процесі формування соціокультурної компетенції учнів на уроках іноземної мови	249
Луцик І. Г. Принципи та методичні прийоми комунікативного навчання англійської мови	256
Михальчук Н. О., Мазяр В. М. До проблеми культуроспрямованого оволодіння студентами іноземними мовами	267
Федорець М. А. Теоретичний аспект професійної компетентності сучасного викладача іноземної мови іноземної мови	275
Постоленко І. С. Участь британських батьків в організації шкільного педагогічного процесу	282
Бляшевська А. В., Леонова Л. Ф. Методи підвищення рівня активності студентів-підлітків коледжу	285

СЕКЦІЯ 4. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ

Федоришин О. П.

Колаборативне навчання як інтерактивний метод навчання іноземної мови у вищій школі 289

Федоришина В. О.

Teaching Profession in Ontario, Canada 297

Березіна Н. Л.

Педагогічні технології на основі активізації та інтенсифікації діяльності студентів 304

Стомпор Моніка

Educational Situation of Teaching Polish Language in Norway 316

Леонова Л. Ф.

Комунікативні стратегії навчання англійської мови (на прикладі роботи з граматичним матеріалом)..... 330

Константинова О. В.

Навчання студентів-філологів особливостям перекладу англійськомовних документів 340

Данілова Н. Р., Денисюк Л. В.

Інноваційні та педагогічні нововведення у методиці навчання іноземних мов у ВНЗ 347

Вєтрова І. М.

Роль спецкурсу «Альтернативні школи США» у процесі професійної підготовки вчителя англійської мови..... 350

Федорець М. А.

Використання методу проєктів як засобу підвищення ефективності викладання іноземних мов у вищих педагогічних навчальних закладах 353

Бляшевська А. В.

Інтерактивні методи навчання аудіювання як засіб реалізації комунікативного підходу до вивчення англійської мови..... 359

Завіднюк К. В.

Метод асоціативних символів..... 370

Третьякова К. В.

Інтеграція дисципліни «латинська мова» в сучасний освітній простір 374

СЕКЦІЯ 5. ЗІСТАВНА ЕТНОЛІНГВІСТИКА ТА ТЕРМІНОЛОГІЯ В АСПЕКТІ МОВНИХ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНИХ КАРТИН СВІТУ

Хатамі Моджтаба (Khatami Mojtaba) Critical Thinking and Mindfulness among Iranian EFL Learners	379
Сабанюк О. П. Мовна та концептуальна картини світу як відображення свідомості нації.....	390
Курята Ю. В. The Influence of the Religious Mythologem on the Formation of Children’s Spirituality.....	401
Смірнова М. Л. Die wichtige Rolle der Fachübersetzung	404
Михальчук Н. О., Чала Ю. М. The Ways of Solving the Problem of the Communicative Behavior of People in English-Speaking Countries.....	411
Замашна С. М. Проблеми перекладу і деякі шляхи їх подолання.....	437
Кіндрат Н. П. Major Issues of Language and Gender	440
Корзієнко Н. В. Американські топоніми-прізвиська як засіб передачі національної ідентичності у мовній картині світу	444
Федорець М. А. Концептуальні моделі у процесі оволодіння англійською мовою та комбінаторні особливості термінології комунікації.....	448
Васильчук Н. В. Поняття «картина світу» у сучасній лінгвістиці.....	454
Мосіна Ю. С. Складність в роботі з англійськими технічними текстами через неоднозначність перекладу термінів.....	460
Краєвський П. І. Конфлікт – феномен соціального явища	464
Івашкевич І. В. До питання розв’язання структури професійної компетентності фахівця юридичної сфери діяльності.....	469
Івашкевич Е. З. До питання розв’язання проблеми структури соціального інтелекту як системи інтелектуальних здатностей особистості	473
Байло Ю. В. До проблеми дефініції понять: концепт, поняття та значення у сучасній лінгвістиці	484
Михальчук Н. О., Хупавцева Н. О. До проблеми використання емпіричних методів дослідження розуміння літературних творів старшокласниками	487
Івашкевич Е. З., Яцюрик А. О. Розв’язання проблеми структури соціального інтелекту особистості	

в парадигмальному просторі раціогуманістичної психології	492
ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ	504